

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/40/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321010151
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2321010151.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného O. R., nar. XX.XX.XXXX, pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí konanom dňa 01.06.2021 v Trnave, prejednal odvolanie obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 24.03.2021 sp. zn. 27T/6/2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného O. R., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 24.03.2021 č. k. 27T/6/2021-253 bol obžalovaný O. R. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

od leta roku 2019 až do 26.06.2020 v meste Z., na ulici P. J. Z., v byte č. XX na siedmom poschodí, v ktorom býval spolu s matkou, poškodenou L. R., nar. XX.XX.XXXX, túto v intervaloch niekoľkokrát v týždni bil, kopal do nej, udieral ju päťami do hlavy, v noci ju zobúdzať zo spánku a vyháňal z bytu, pričom toto násilnícke správanie sa voči nej za posledné dva mesiace stupňovalo do takej intenzity, že obžalovaný ovplyvnený alkoholickými nápojmi, ktoré často konzumoval, svoju matku bil a napádal takmer každý deň, počas bitky na ňu kričal a vulgárne jej nadával, nazýval ju potkanom, ktorý aj tak skape, počas jednej z početných bitiek obžalovaný svojej matke L. R. vybil päťou dva predné zuby v dolnej čeľusti, zničil jej záchodovú dosku na WC tak, že ju odlomil zo záchoda a odhodil ju, vyvrholením bol deň 26.06.2020, kedy po predošlej hádke do svojej matky L. R. sotil, tá si udrela hlavu o roh kuchynskej linky, zranila sa, bola ošetrovaná v nemocnici v Galante, kedy poškodená L. R. utrpela pomliaždenie hrudníka, povrchové poranenie vlasatej časti hlavy s dobou liečenia od 5 do 7 dní, počas doby páchania skutku poškodená prežívala celkový stav nepohody, strach z obžalovaného, úzkosť a vyčerpanosť, hnev, emocionálny rozklad a plačlivosť.

Za tento trestný čin mu okresný súd uložil podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona okresný súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písmeno d) Trestného zákona okresný súd obžalovanému uložil ochranné protialkoholické liečenie, ktoré sa podľa § 74 ods. 1 Trestného zákona vykoná ambulantnou formou.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona okresný súd obžalovanému uložil trest prepadnutia veci - kuchynského nožu s drevenou rúčkou.

Okresný súd rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 253-256 spisu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní vykonal podľa § 257 odsek 1 písm. b/ Trestného zákona vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a následne odpovedal kladne na všetky otázky uvedené v § 333 odsek 3 písm. c/, písm. d/, písm. f/, písm. g/ a písm. h/ Trestného poriadku. Okresný súd vyhlásenie obžalovaného o uznaní viny prijal a vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný spáchanie skutku priznal, sa nevykoná a vykonajú sa len dôkazy súvisiace s výrokom o treste a o ochrannom opatrení a to prečítaním znaleckého posudku MUDr. Mária Straku č. 123/2020, lustráciou registra trestov zo dňa 22.03.2021, lustráciou z registra priestupkov, správou ÚVTOS a ÚVV Leopoldov.

Pri rozhodovaní o uložení trestu a jeho výmery okresný súd zistil prítomnosť jednej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, pretože sa k trestnej činnosti priznal a úprimne ju oľutoval a na hlavnom pojednávaní učinil vyhlásenie o svojej vine, ktoré súd prijal. Preto ukladal obžalovanému trest odňatia slobody podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona pri prevahe poľahčujúcich okolností podľa § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona v rámci nezmenenej dolnej hranice trestnej sadzby trestu odňatia slobody t. j. 3 roky a zníženej hornej hranice trestnej sadzby trestu odňatia slobody postupom podľa § 38 ods. 8 TZ t. j. 6 rokov a 4 mesiace. Pri ukladaní trestu okresný súd zohľadnil spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce i poľahčujúce okolnosti a tiež osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti jeho nápravy. Okresný súd obžalovaného pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko bolo preukázané, že v posledných desiatich rokoch pred spáchaním prejednávaneho trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody za iný úmyselný trestný čin.

Okresný súd obžalovanému uložil trest prepadnutia vecí, keďže vec špecifikovaná vo výrokovej časti napadnutého rozsudku bola použitá na spáchanie trestného činu. Okresný súd rovnako ustálil, že zo záverov znaleckého posudku č. 123/2020 vypracovanom znalcom MUDr. Máriom Strakom vyplynulo, že tento navrhol uložiť obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou a preto obžalovanému okresný súd uložil ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, ktoré môže obžalovanému pomôcť eliminovať jeho závislosť na návykových látkach a tak mu napomôcť k tomu, aby sa kvôli svojej závislosti nedostával v budúcnosti do rozporu so zákonom. Okresný súd mal za to, že trest vo výške, ako bol súdom uložený, splní svoj účel z hľadiska generálnej prevencie, represívnej úlohy trestu aj individuálnej prevencie.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie obžalovaný O. R. (č. I. 259 spisu) ktoré dodatočne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Jána Foltána (č. I. 263 - 265 spisu).

Prokurátor prítomný na hlavnom pojednávaní sa vzdal práva na podanie odvolania (č. I. 252 spisu).

Obžalovaný v písomne podanom odvolaní prostredníctvom obhajcu uviedol, že nakoľko sa obžalovaný priznal k spáchaniu skutku a tento úprimne oľutoval, je toho názoru, že súd by mohol postupovať tak, že uloží obžalovanému primeraný podmienený trest odňatia slobody, eventuálne uloží alternatívny trest. Odôvodnenie napadnutého rozsudku podľa jeho názoru nemožno považovať za dostatočné. Má za to, že okresný súd sa v odôvodnení rozsudku v nedostatočnej miere zaoberal so skutočnosťou, že obžalovaný sa priznal k spáchaniu skutku a tento úprimne oľutoval. Ďalej je toho názoru, že v prípade obžalovaného mohla byť použitá aplikácia mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu podľa § 39 ods. 2 písm. d) Trestného zákona v spojení s § 39 ods. 4 Trestného zákona vzhľadom na doterajší život obžalovaného. Z uvedených dôvodov navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vo veci sám rozhodol.

Konanie na odvolacom súde

Krajský súd vo veci vykonal verejného zasadnutie za prítomnosti prokurátora krajskej prokuratúry, obžalovaného a obhajcu.

Prokurátor krajskej prokuratúry považoval I. stupňový rozsudok za zákonný a vecne správny a uložený trest za primeraný. Odvolanie obžalovaného navrhol podľa § 319 trestného poriadku zamietnuť.

Obžalovaný uviedol, že si je vedomý svojho skutku, ktorý spáchal, úprimne ho ľutuje. Za ten čas, čo je vo väzbe mal veľa času rozmýšľať o svojom živote a uvedomil si, že musí svoj život zmeniť, musí abstinovať a vyhýbať sa problémom. V závere žiadal, aby krajský súd jeho návrhu vyhovel a uložil mu podmienený trest, aby mohol odcestovať do Rakúska, kde má prácu a môže tam žiť.

Podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 odsek 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 odsek 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1.

Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, nezistil dôvody pre zamietnutie odvolania obžalovaného podľa § 316 Trestného poriadku ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku. Postupom podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a dôvodnosť napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie podal obžalovaný v zákonom stanovenej lehote na príslušnom súde, nie je však dôvodné.

Z obsahu spisového materiálu odvolací súd zistil, že

- prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta podal dňa 12.02.2021 pod číslom 2Pv 221/20/2202-38 podľa § 234 odsek 1 Trestného poriadku obžalobu na O. R. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona

- na hlavnom pojednávaní konanom dňa 24.03.2021 obžalovaný po poučení zo strany súdu podľa § 257 Trestného poriadku po porade s obhajcom učinil vyhlásenie o svojej vine zo skutku mu obžalobou kladeného za vinu.

Podľa § 168 odsek 1 Trestného poriadku ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Krajský súd je toho názoru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je presvedčivé, vychádza zo skutkového stavu ako bol tento zistený na hlavnom pojednávaní, preto krajský súd nemá proti nemu podstatné výhrady a preto si závery napadnutého rozsudku, ohľadom uloženia trestu obžalovanému, v značnej miere osvojil a v podrobnostiach na ne odkazuje.

K trestu

Podľa § 34 odsek 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelmi tým, že mu zabráni v páchaní trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 odsek 2 Trestného zákona páchatel'ovi možno uložiť a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody.

Podľa § 34 odsek 3 Trestného zákona, trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Podľa § 34 odsek 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob páchania činu a jeho následok, na zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, na jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Trestný zákon vo viacerých ustanoveniach upravuje otázku ukladania trestov základnými ustanoveniami, ktoré súd musí pri ukladaní trestu zohľadniť účel trestu (§ 34 odsek 1 Trestného zákona) a vymedzenie okolností na ktoré musí súd prihliadať pri určovaní druhu trestu a jeho výmery (§ 34 odsek 4 Trestného zákona).

Účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti (represívny prvok) a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život (prvok individuálnej prevencie) a súčasne iných odradí od páchania trestných činov (prvok generálnej prevencie), pričom trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou (§34 odsek 1 Trestného zákona).

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery má súd prihliadnuť na jednej strane na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na druhej strane na osobu páchatela a jeho pomery a možnosť jeho nápravy, pričom trest by mal postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a blízke osoby (§ 34 odsek 3, odsek 4 Trestného zákona).

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd nepochybil pri postupe v konaní, ktorým dokazoval skutočnosti potrebné pre ukládanie sankcie. V tomto smere vykonal na hlavnom pojednávaní dostatočne rozsiahle dokazovanie, správne vyhodnotil osobu obžalovaného, jeho povest' a ďalšie skutočnosti potrebné pre uloženie spravodlivého trestu.

Rovnako v dôvodoch rozsudku dostatočne vyhodnotil, na základe akých myšlienkových postupov dospel k rozsahu poľahčujúcich a príťažujúcich okolností. Správne v tomto smere aplikoval poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona, priznal sa k spáchanej trestnej činnosti, pričom nezistil žiadnu príťažujúcu okolnosť. Správne vyhodnotil pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností v zmysle § 38 odsek 2, odsek 3 Trestného zákona.

Podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Podľa § 38 odsek 3 Trestného zákona , ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona, kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie

a) bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť,

b) bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu alebo spánku alebo odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania, výchovy alebo vzdelávania,

c) nútením k žobrote alebo k opakovanému vykonávaniu činnosti vyžadujúcej jej neúmernú fyzickú záťaž alebo psychickú záťaž vzhľadom na jej vek alebo zdravotný stav alebo spôsobilaj poškodiť jej zdravie,

d) vystavovaním vplyvu látok spôsobilých poškodiť jej zdravie, alebo

e) neodôvodneným obmedzovaním v prístupe k majetku, ktorý má právo užívať,

potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Podľa § 73 ods.2) Trestného zákona, súd tak môže urobiť aj vtedy, ak páchatel' spáchal trestný čin

d) pod vplyvom návykovej látky alebo v súvislosti s jej užívaním.

Podľa § 60 ods.1) Trestného zákona, súd uloží trest prepadnutia veci,

a) ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu.

Trestná sadzba vyplývajúca z ustanovenia § 208 ods. 1 Trestného zákona je 3 - 8 rokov.

Nakoľko okresný súd použil ustanovenie § 38 odsek 3 Trestného zákona znižoval hornú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu. Preto pri ukladaní trestu vychádzal v rámci nezmenenej dolnej hranice trestnej sadzby trestu odňatia slobody t. j. 3 roky a zníženej hornej hranice trestnej sadzby trestu odňatia slobody t. j. 6 rokov a 4 mesiace.

Okresný súd postupoval správne, keď obžalovanému uložil trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 3 rokov nepodmienečne a v zmysle ustanovenia § 73 ods.2 písm. d) Tr. zákona obžalovanému uložil ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, nakoľko zo záverov znaleckého posudku č. 123/2020 vypracovanom znalcom MUDr. Máriom Strakom, vyplynulo, že tento navrhol uložiť obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Obžalovaného v súlade s ustanovením § 48 ods.2 písm. a) Trestného zákona pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko, v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody za iný úmyselný trestný čin.

Správny a zákonný je aj výrok ktorým okresný súd obžalovanému uložil trest prepadnutia veci, keďže vec špecifikovaná vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku bola použitá na spáchanie trestného činu (§ 60 ods.1 písm. a) Tr. zákona).

Uvedený trest spĺňa kritériá tak individuálnej prevencie (výchova obžalovaného), ako aj generálnej prevencie (odradenie ostatných potencionálnych páchatel'ov a utvrdenie pocitu právnej istoty), pričom vyjadrenie i morálne odsúdenie obžalovaného celou spoločnosťou.

K odvolacím námietkam obžalovaného:

Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie trestu, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionálnych páchatel'ov od spáchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Disproporcja medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 13. mája 2014, sp. zn. 4 To 7/2013).

Pokiaľ obžalovaný namietal zákonnosť napadnutého výroku o treste odňatia slobody s poukazom na to, že uložený trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby považuje za neprimerane prísny, nakoľko okresný súd mal v danom prípade po učinení vyhlásenia a oľutovania trestnej činnosti postupovať v zmysle zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, odvolací súd v danom smere uvádza, že zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. Tpj 55/2016 z 27.06.2017, nestanovuje obligatórnosť použitia § 39 Trestného zákona v prípade vyhlásenia obžalovaného o vine a takáto povinnosť nevyplýva ani zo skutočnosti, že v bežnej praxi tak súdy postupujú. Splnenie podmienok uvedených v § 39 Trestného zákona je nutné zväžiť vzhľadom na všetky individuálne okolnosti prípadu a pomery páchatel'a, pričom je zrejmé, že v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku obžalovaný dostal odpoveď na otázku, prečo v jeho prípade prvostupňový súd nepristúpili k aplikácii § 39 Trestného zákona s ktorým odôvodnením sa stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na neho poukazuje, pričom len uvádza, že uložený nepodmienečný trest odňatia slobody na samej spodnej hranici trestnej sadzby vo výmere 3 rokov, považuje s poukazom

na osobné pomery obžalovaného, charakter a závažnosť žalovanej trestnej činnosti (fyzické týranie vlastnej matky) za zákonný, primeraný, a súčasne naplňajúci prvky individuálnej i generálnej prevencie.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd odvolanie obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.